

آشنایی با تلویزیون ایران اینترنشنال

گزیده ای از گزارش بنیاد فرشگرد پیرامون تلویزیون ایران اینترنشنال

تاریخچه تأسیس و اطلاعات کلی

این تلویزیون در ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۶ همزمان با دوازدهمین انتخابات ریاست جمهوری ایران آغاز به کار کرد. ایران اینترنشنال اولین تلویزیون فارسی زبان خارج از کشور است که به طور ۲۴ ساعته فعال بوده و به پوشش اخبار و وقایع ایران می‌پردازد. شبکه ایران اینترنشنال هیچ‌گونه تبلیغاتی پخش نمی‌کند و به همین دلیل چگونگی تأمین منابع مالی این شبکه همواره برای مخاطبان آن محل مناقشه بوده است.

مالک این شبکه شرکت ولنت‌مدیا و صاحب امتیاز آن در بریتانیا نیز شرکت گلوبال‌مدیا است. این دو شرکت تحت مدیریت و مالکیت فردی به نام «عادل عبدالکریم» اهل عربستان قرار دارد که وی شهروند انگلستان است.

عبدالکریم سابقه همکاری با «عبدالرحمن راشد» مدیر پیشین شبکه «العربیه» و «الشرق الأوسط» را در کارنامه خود دارد. یک فرد ناشناس بیان کرده که بودجه مالی شبکه، توسط شخصی «بن سلمان» تأمین می‌شود.

«صادق صبا» مدیر پیشین بی‌بی‌سی فارسی و کارمند فعلی ایران اینترنشنال نیز گفت که **تأمین منابع مالی شبکه برعهده یک شهروند سعودی-بریتانیایی است.**^۱

در سال ۲۰۱۸ گزارش «سعید کمالی دهقان» درباره منابع مالی ایران اینترنشنال حاشیه‌ساز شد. وی در این گزارش که در روزنامه انگلیسی گاردین چاپ شد، **بن سلمان را به شکل غیرمستقیم و از طریق یک واسطه تأمین کننده منابع مالی ایران اینترنشنال دانست.**

سعید کمالی دهقان در توییتی اعلام کرد: **"می‌توانم تأیید کنم که «جمال خاشقجی» به این دلیل کشته شد که با من تلفنی از استانبول در صبح ۲۶ سپتامبر ۴ مهرماه صحبت کرد و افشا کرد که تلویزیون "ایران اینترنشنال" توسط «محمد بن سلمان» و «سعود القحطانی» تأمین مالی می‌شود."**

کمالی دهقان پس از آنکه گزارش‌های افشاگرانه گاردین را نوشت در توئیتر خود مطلبی منتشر کرد که نوشته بود به دلیل حضورش در برنامه تلویزیون ایران اینترنشنال، حق‌الزحمه دریافتی از این شبکه را به صندوق یونیسف واریز کرده است.

¹ <https://www.standard.co.uk/news/world/iran-uk-small-satan-us-a4331506.html>

در ۲۲ سپتامبر ۲۰۱۸ حادثه تروریستی اهواز به وقوع پیوست و دست کم ۱۲ فرد غیر نظامی کشته شدند. پس از این حادثه، مصاحبه ایران اینترنشنال با سخنگوی این گروه تجزیه طلب واکنشهای بسیاری به همراه داشت.

این تلویزیون مصاحبه خود را در چارچوب حرفه‌ای حوزه رسانه و خبرگزاری توجیه کرد. **ایران اینترنشنال در یکی دیگر از موضع گیری‌های خود مبادرت به پخش مستقیم اجلاس سالانه سازمان مجاهدین در سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۹ کرد. با توجه به عدم مقبولیت و محبوبیت سازمان مجاهدین در میان ایرانیان، بسیاری این عمل را اجاره شبکه به عنوان یک تریبون به سازمان مجاهدین قلمداد کردند.**

🚩 مواضع و عملکرد

شبکه ایران اینترنشنال از حیث کارشناس به افراد بسیاری تریبون می‌دهد و این گستردگی باعث می‌شود تا طیف‌های بسیاری که بعضاً حامیان جمهوری اسلامی نیز هستند در این تلویزیون مجال صحبت پیدا کنند که یکی از این افراد «مهدی مهدوی آزاد» است. در یکی از مصاحبه‌ها وی به تعریف و تمجید از گستردگی رسانه‌های جمهوری اسلامی پرداخت و آن را بزرگتر و گسترده‌تر از رسانه‌های آمریکایی دانست. این بیان وی باعث شد تا رسانه‌های جمهوری اسلامی با تبلیغات گسترده خود را قدرتمند و حرفه‌ای بدانند و مانور تبلیغاتی بزرگی را اجرا نمایند.

🚩 احسان نوروزی:

«احسان نوروزی» یکی از کارشناسانی است که شبکه ایران اینترنشنال از او به دفعات برای شرکت در برنامه دعوت کرده است. وی کارمند سابق «دویچه‌وله» فارسی بوده است. او در توثیقی نوشته بود که تمام کسانی که به حجاب اعتقاد دارند را باید در کوره آدم‌سوزی انداخت. این توییت، موجی از خشم را در توییتر فارسی علیه نوروزی برانگیخت. همین امر باعث شد دویچه‌وله او را اخراج کند.

➦ آرش آرامش:

«آرش آرامش» دیگر کارشناس ایران اینترنشنال است که مواضع ضد «ترامپ» او در جریان انتخابات ریاست جمهوری آمریکا سروصدای زیادی در رسانه های فارسی زبان به پا کرد. در آن زمان ایران اینترنشنال نیز به تریبونی برای بیان مواضع ضد ترامپ تبدیل شده بود.

➦ رضا علیجانی:

«رضا علیجانی» کارشناسی است که پیشینه اصلاح طلبی پررنگی دارد. علیجانی در نیمه دوم دهه هفتاد یکی از فعالان مجموعه نیروهای ملی- مذهبی بوده است. وی در این مدت در فعالیتهای مختلف این جریان در تهران، شهرستانها، دانشگاهها و... مشارکت داشت و در تهیه بیانیه های این جریان نیز ایفای نقش می نمود. او در این مدت به همراه برخی دوستان دیگرش مثل تقی رحمانی، هدی صابر و... یکی از فراکسیون های فعال درونی جریان ملی- مذهبی را تشکیل می دادند که ارتباط نزدیکی با محافل دانشجویی و شهرستانی داشت. این فراکسیون علاوه بر تحلیل و فعالیتهای سیاسی به تحلیل و فعالیتهای فرهنگی و تئوریک نیز اهتمام می ورزید. او پس از بازداشت هدی صابر از ایران خارج شد و به پاریس رفت.

وی در خارج از کشور نیز حلقه ملی-مذهبی های خارج از کشور را تأسیس کرد و به ادامه فعالیت پرداخت. او بارها در ایران اینترنشنال به دفاع از جمهوری اسلامی پرداخت و در یکی از این موارد وی ضمن محکوم کردن طرح تحریم ورزش ایران، این کار را غیرقابل اجرا و غیراخلاقی دانست. علیجانی در یک مناظره درباره انتخابات اخیر ریاست جمهوری گفت: "انتخاب رئیسی یک جوهرهایی به نفع مردم است. چرا که دولت در سایه قدرت می گیرد و چوب لا چرخ دولت غیر اقتدارگرا نمی گذارد."

✚ کارمندان و خبرنگاران ایران اینترنشنال

برای ورود به این بخش کار را با بررسی سابقه و عملکرد «**علی اصغر رمضان پور**» آغاز می‌کنیم. وی از کارمندان سابق بخش فارسی بی‌بی‌سی و سردبیر خبر کنونی تلویزیون ایران اینترنشنال است. در دوره وزارت احمد مسجدجامعی او معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی رژییم و رئیس نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران بود.

برخی دیگر از مسئولیت‌های وی عبارتند از:

• کارشناس اقوام و اقلیت‌ها در وزارت کشور

• مشاور معاونت فرهنگی وزارت ارشاد

• مشاور حوزه فرهنگ عمومی وزارت ارشاد

فعالیت‌های مطبوعاتی و رسانه‌ای :

• هفته‌نامه حوادث

• روزنامه همشهری

• روزنامه صبح امروز

• سردبیر روزنامه آفتاب امروز

• عضو شورای سردبیری روزنامه آینده نو

• تحلیلگر شبکه بی‌بی‌سی فارسی و صدای آمریکا و تلویزیون رسا

• مدیر و سردبیر ارشد شبکه رها

وی در یکی از برنامه‌های صدای آمریکا به دفاع از خمینی پرداخت و گفت که "خمینی موسیقی را پذیرفت و در زمان وی اوضاع موسیقی خیلی بهتر از حال بود." اینگونه رفتارها تنها از اصلاح‌طلبان حکومتی بر می‌آید که دوران خمینی را دوره طلایی می‌دانند.^۲

وی در مصاحبه‌ای در سال ۲۰۱۳ درباره حسن روحانی گفت: می‌توان روی حرف‌های روحانی به طور جدی حساب کرد. او در توضیح دلایلش برای این اطمینان می‌گوید: "آقای روحانی همان طور که در این مصاحبه با چلچراغ هم اشاره کرده، شخصیتی است با سابقه‌ای امنیتی و در زمینه مسائل امنیت داخلی و دیپلماسی بین‌المللی کار کرده و همان‌طور که خودش می‌گوید، می‌داند که هر کلمه‌ای که به کار می‌برد باید در فضای عمومی نسبت به آن پاسخگو باشد. بنابراین به نظر من خیلی سنجیده صحبت می‌کند. او حرف‌هایی را مطرح کرده که نه تنها به نظر من زمینه پیاده کردنش وجود دارد، بلکه از دید حتی امنیتی هم اگر بخواهیم نگاه کنیم، ایران و دولت جمهوری اسلامی در چنان شرایط بحرانی به سر می‌برد که به نظر می‌رسد به کار بردن این راهبردهایی که آقای روحانی به آن اشاره می‌کند، نه تنها خواسته آقای روحانی و کسانی است که به او رأی داده‌اند، بلکه به نظر من یک ضرورت برای کاستن از بحران‌هایی است که در کشور حاکم است.

✚ فرداد فرحزاد:

«فرداد فرحزاد» دیگر مجری و کارمند تلویزیون ایران اینترنت‌شنال و متولد ۱۳۶۵ در بندر انزلی است. برای توضیح و تشریح نگاه او نسبت به مسئله ایران به متن گفتگوی او با افراد حاضر در کلاب‌هاوس بسنده می‌کنیم. ضمناً فایل صوتی این سخنان در اینترنت قابل دسترسی است.

صدای فرد ناشناس: "تو جایگاهی قرار داری، اون جایگاه برای منافع ملی ایران خطرناکه و میلیون‌ها جوان ایرانی رو ناامید می‌کنی با اخبارت؛ مجبورم جلوت و ایسم بگم کارت خطرناکه"

صدای فرداد فرحزاد: "اتفاقاً برخلاف خیلی از دوستان دیگه من دنبال منافع ملی ایران، عربستان، آمریکا و هیچ جای دیگه نیستم. من کارم خبر رسانه‌یه. اصلاً منافع ملی هیچ کشوری برای من اهمیت نداره. اگر خبری که میدم

² <https://www.youtube.com/watch?v=COqzgPCusKo>

به ضرر منافع ملی شون باشه مشکل خود اون کشوره، اگر به نفعش باشه مشکل خود اون کشوره. من دیپلمات نیستم که به فکر منافع ملی جایی باشم."

در جایی دیگر فردی به نام خراسانی می‌گوید: "خبرنگار سو گیری رو بنگاه خبریش تعیین می‌کنه. کما اینکه فرقی نمیکنه جمهوری اسلامی باشه یا بی بی سی، اینکه از کجا پول می‌گیری معلوم می‌شه که بالاخره چی می‌نویسی. شما می‌گی منافع ملی هیچ‌جایی برام مهم نیست، فقط کارمو می‌خوام بکنم. خیلی خب، فردا تشریف ببرید کیهان کارتون رو بکنید"

صدای فرداد فرحزاد: (وسط سخنان خراسانی می‌پرد) "اگر اجازه بده می‌کنم؛ اگر (روزنامه کیهان) پول خوب بده اجازه بده حتما می‌کنم"

شاهد علوی:

«شاهد علوی» یکی از خبرنگاران حاشیه‌ساز و جنجالی ایران اینترنت‌شال است. بسیاری او را فردی تجزیه‌طلب و مخالف حفظ تمامیت ارضی ایران می‌دانند. نام شاهد علوی پس از افشای فیلم مجلس خبرگانی که منتهی به انتخاب خامنه‌ای به رهبری شد، بر سر زبانها افتاد. پس از آن و پس از رفتن جاوید نام رضا حقیقت نژاد از ایران‌وایر او به جای حقیقت نژاد نشست. **در سال ۲۰۲۰ تعدادی از زنانی که توسط وی آزار جنسی دیده بودند طی نامه‌ای سرگشاده به افشای اعمال مجرمانه او پرداختند.**^۳

شاهد علوی در مصاحبه‌ای که با رادیو فردا داشته جدایی را حق قومیت‌ها می‌داند و می‌گوید: "گاهی هیچ راهی برای حفظ این فرهنگ (جدایی‌طلبان) نیست. چون سیستم سیاسی و ساختار اجتماعی امکانی برای این نمی‌دهد که اعضای آن گروه فرهنگی یا قومی یا هویتی یا ملی، خودشان را حفظ یا اخلاقاً جدایی کنند. اگر هیچ راه دیگری نباشد قطعاً تجزیه‌طلبی اینجا حق است و باید به رسمیت شناخته شود.

³ <https://twitter.com/feminismeverydy/status/1300521745846276098>

نگار مرتضوی:

«نگار مرتضوی» نیز مدتی خبرنگار ایران اینترنشنال بود. وی به جرأت یکی از حامیان جمهوری اسلامی ساکن آمریکاست. وی بارها در سالیان اخیر در اظهارنظرهای خود از جمهوری اسلامی دفاع کرده است و این روند تاکنون نیز ادامه دارد. او از حامیان سر سخت بایدن و دموکرات‌ها است و همگان تصویر او در کنار «کاملا هریس» را به یاد دارند. **وی یک عکس یادگاری مشهور نیز با جواد ظریف دارد.**

نگار مرتضوی در مصاحبه‌هایی با ایران اینترنشنال به انتقاد از ترامپ می‌پردازد. توییت‌های انتقادی علیه وی را می‌خواند و حتی در بخشی نتانیاها را نیز مورد نقد قرار می‌دهد. این مصاحبه کمی پس از سخنرانی شجاعانه و تند ترامپ در سازمان ملل علیه جمهوری اسلامی انجام شد.

علی مهدی:

«علی مهدی» دیگر خبرنگار شاغل در ایران اینترنشنال است. وی فرزند محمدعلی مهدی یکی از مقامات برجسته جمهوری اسلامی در لبنان است. برای تشریح بستری که علی مهدی در آن تربیت یافته، به بخشی از سوابق پدرش یعنی محمدعلی مهدی می‌پردازیم؛

- خبرنگار و مدیر دفتر خاورمیانه‌ای صداوسیما در بیروت
- پژوهشگر مسائل خاورمیانه در گروه تحقیق واحد مرکزی خبر
- عضو مؤسس در مرکز مطالعات استراتژیک خاورمیانه، تهران
- پژوهشگر امور خاورمیانه در دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی، تهران
- مدرس مطالعات منطقه‌ای در دانشکده روابط بین‌الملل
- رایزن سیاسی/مطالعاتی در سفارت جمهوری اسلامی در بیروت - ۱۳۸۲-۱۳۷۸
- دبیر بخش بین‌الملل روزنامه اطلاعات ۱۳۶۸-۱۳۸۸

- مسئول بخش آفریقا در دانشنامه اسلام معاصر

وی همچنین سابقه عضویت در نهادهای زیر را نیز در کارنامه خود دارد:

- عضو مؤسس در پروژه گفتگوی ایران و عرب

- عضو مشاوران علمی فصلنامه "شؤون الوسط"، بیروت

- دبیر انجمن دوستی ایران و عرب

- رئیس انجمن دوستی ایران و مصر

- عضو دفتر سیاسی جمعیت دفاع از حقوق مردم فلسطین

- عضو هیئت مؤسس اتحادیه جهانی تقریب نهاد فعالان سیاسی

علی مهتدی که در هنگام حضورش در لبنان با «آیدا قجر» خبرنگار فعلی ایران و ایر ازدواج کرده بود، توانست در مقطعی خبرنگار دویچه‌وله شود و پس از آن به لطف پدر در «پرس‌تی‌وی» که به تازگی افتتاح شده بود به عنوان سردبیر سایت به فعالیت پردازد.

او همچنین اعلام کرد که در هنگام حضورش در فرانسه به عنوان پناهنده با چندین روزنامه و سایت در داخل ایران همکاری داشته است.

✚ نیلوفر مولایی:

«نیلوفر مولایی» یکی دیگر از مجریانی است که در ایران اینترنت‌شنال فعالیت دارد. **وی یکی از خبرنگاران سابق صداوسیما جمهوری اسلامی است که پس از مدتی سر از ایران اینترنت‌شنال در آورد.** به هیچ‌وجه مشخص نیست که چرا تمامی کارمندان و خبرنگاران این شبکه همگی روزی و به نوعی عوامل و بازوهای پروپاگاندا رژی‌م بوده‌اند.

مزدک میرزایی

«مزدک میرزایی» را تمامی ایرانیان به خوبی به یاد دارند. وی مدت‌های طولانی گزارشگر مسابقات فوتبال در صداوسیما بود. او نیز اخیراً به ایران اینترنت‌نشال پیوسته و به اجرای برنامه‌های ورزشی می‌پردازد. همکار مزدک میرزایی، **الهام یزدی‌ها است که وی نیز خبرنگار سابق ایرنا است.**

آیدین مقیمی دیگر خبرنگار ورزشی صداوسیمای جمهوری اسلامی است که به این تلویزیون پیوسته است.

چنانچه مشاهده می‌شود تمامی یا دستکم بخش عمده‌ای از کارمندان و خبرنگاران ایران اینترنت‌نشال افراد مهمی در پروپاگانداى جمهوری اسلامی در داخل کشور بودند و حال اینها به مدد روابطی که با اصلاح‌طلبان قدیمی‌تر ساکن غرب داشتند توانستند به رسانه‌هایی نظیر ایران اینترنت‌نشال راه پیدا کنند. چگونه است که فردی با سابقه اجرایی بسیار مهم در رسانه‌های رژیم به ناگاه به اپوزیسیون تبدیل می‌شوند، امری است که نیازمند منابع خبری بسیار محرمانه ایست که خارج از توان تحقیقاتی از این دست است. امید است که با مطالعه گزارشاتی مانند این، سیستم‌های امنیتی غرب رزومه این افراد را بررسی کرده تا مانع از نفوذ عوامل رژیم در غرب شوند.